

Opgroeien en opvoeden ondersteunen

Landelijk opleidings- en competentieprofiel
hbo-bacheloropleiding Pedagogiek 2019

Opgroeien en opvoeden ondersteunen
Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek 2019

ISBN 978 90 8850 927 8
NUR 840

© 2020 Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek / B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, *Stbl.* 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, *Stbl.* 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot Uitgeverij SWP (Postbus 12010, 1100 AA Amsterdam-Zuidoost).

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Inleiding	7
Hoofdstuk 1 Het pedagogisch handelen	8
1.1 Opgroeien en opvoeden ondersteunen	8
1.2 Pedagogisch handelen in een veranderende context	9
1.3 Domeinen	11
1.4 Beroepscontexten	12
1.5 Kerntaken	12
1.6 Raakvlakken met andere professionals	15
Hoofdstuk 2 Competenties en kennisbasis	16
2.1 Competenties	16
2.2 Kennisbasis	17
2.3 Verantwoording hbo-bachelorniveau	22
2.4 Hbo tussen mbo en wo	23
Hoofdstuk 3 Kaders	24
3.1 Generiek profiel	24
3.2 Bacheloropleiding met profiel Sociaal werk – jeugd	24
3.3 Registratie	24
Referenties	25
Bijlage 1 Historie van de opleidingen	26
Bijlage 2 Kennisbasis sociaal werk – jeugd	29
Bijlage 3 Kwalificaties sociaal werk	31
Bijlage 4 Overzicht van betrokkenen	32

Voorwoord

De hbo-opleidingen Pedagogiek bieden u met trots het Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek 2019 *Opgroeien en opvoeden ondersteunen* aan. Dit profiel beschrijft op hoofdlijnen de kennis die studenten gedurende de hbo-bachelorstudie Pedagogiek verwerken en wat het werkveld kan verwachten van een hbo-bachelorniveau gediplomeerde pedagogische professional.

Bijzonder aan dit profiel is dat dit niet alleen het opleidingsprofiel *Opvoedrelaties versterken* uit 2009 (Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek, 2009) opvolgt, maar bovenal een nadere uitwerking is van het profiel sociaal werk – jeugd beschreven in het Landelijk opleidingsdocument sociaal werk. Dit profiel is niet voldoende toereikend om als kader te dienen voor de pedagogiek opleidingen. Vandaar deze uitwerking van het profiel voor de bacheloropleidingen Pedagogiek.

Dit landelijke profiel biedt een generieke basis voor de inrichting van de curricula van de bacheloropleidingen pedagogiek en biedt tevens de ruimte aan de hogescholen voor hun eigen inkleuring en invulling. Het profiel beschrijft het pedagogisch handelen met speciale aandacht voor de maatschappelijke opdracht van de pedagoog en het pedagogisch handelen in een veranderende samenleving, het schetst de competenties van de hbo-pedagoog als aankomende professional en de kennisbasis van de hbo-opleidingen Pedagogiek. Tevens benoemt het de belangrijkste kaders voor de opleidingen en wordt het belang van de registratie voor de hbo-pedagoog bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd toegelicht.

Het profiel is geschreven door Drs. Gemma Geurts en Dr. Janneke Metselaar.

Namens alle Pedagogiek opleidingen in Nederland,
Lisette Weijers,
Voorzitter Landelijke Overleg Pedagogiek

Inleiding

Voor u ligt het landelijke opleidings- en competentieprofiel van de hbo-opleidingen Pedagogiek 2019. Dit profiel beschrijft op hoofdlijnen de kennis die studenten gedurende de hbo-bachelorstudie Pedagogiek verwerven en wat het werkveld kan verwachten van een op hbo-bachelorniveau gediplomeerde pedagogische professional. Dit profiel vervangt het opleidingsprofiel *Opvoedingsrelaties versterken* uit 2009 (Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek, 2009).

In hoofdstuk 1 komt eerst het pedagogisch handelen aan bod. Hierin is aandacht voor de maatschappelijke opdracht van de pedagoog en het pedagogisch handelen in een veranderende samenleving. Daarna worden de domeinen en beroepscontexten belicht waarbinnen de pedagoog werkt en wat zijn / haar kerntaken zijn. Hier worden ook de raakvlakken met andere professionals in het jeugddomein beschreven.

Het tweede hoofdstuk schetst de competenties van de hbo-pedagoog als aankomende professional en de kennisbasis van de hbo-opleidingen Pedagogiek. Het hbo-bachelorniveau wordt verantwoord in relatie tot de Dublin Descriptoren en de hbo-standaarden. Daarna wordt het werk van de hbo-pedagoog vergeleken met dat van pedagogisch medewerkers met een opleiding op mbo-niveau en met wetenschappelijk opgeleide pedagogen.

Tot slot noemt hoofdstuk 3 de belangrijkste kaders waaraan de opleidingen zich te houden hebben en wordt het belang toegelicht van registratie voor de hbo-pedagoog bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd.

In bijlage 1 is een terugblik opgenomen op de historie van de opleidingen.